

Odběry a analýza přírodních vod

cvičení #4

Odběry vzorků vod

1. Správný odběr do správné a čisté nádoby
2. Protokol, který doprovází vzorek v průběhu analýzy

- odběr do staré vyluhované polyethylenové (PE) lahve

- organické látky →

Množství vzorku

- **Klasická analýza** (gravimetrická, volumetrická)
- **Moderní analýza** (spektrální a separační metody)
- 1 litr vzorku pro analýzu aniontů (iontová chromatografie, kapilární elektroforéza, měření alkalinity)
- 1 litr roztoku pro analýzu kationtů (AAS, ICP-MS, ICP-OES); stabilizace roztoku kyselinou (HCl, HNO₃, 1 ml/100 ml roztoku)
  - zamezení srážení hydroxidů Fe
  - zamezení sorpce kovů na stěny lahvičky
- uchovávat v lednici ve tmě

Protokol při odběru

- protokol - číslo vzorku, lokalita, datum odběru (číslo referenta, číslo laboratoře)
- v terénu měřené veličiny (teplota H₂O i vzduchu, pH, Eh, konduktivita)
- viditelné znaky
  - suspenze a její barva
  - CO₂
  - zbarvení Fe
  - zbarvení organikou →

Filtrace

- filtrace vzorku (nejlépe v terénu); standardně pomocí membránových filtrů o velikosti pórů **0,45 μm**, lépe **0,1 μm**; prevence průniku koloidů Fe a Al
- filtrem 0,1 μm lze odstranit veškeré mikroby

(mohou ovlivnit analýzu biogenních aniontů)

Měření fyzikálně-chemických parametrů

- měření fyzikálně-chemických parametrů
  - teplota
  - Eh
  - pH
  - konduktivita
  - množství rozpuštěného O₂

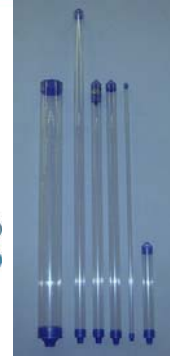
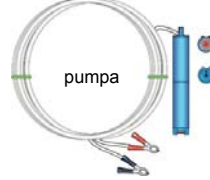

Typy odběrů vod – volný tok

- volný tok
- proti směru proudění
- vypláchnout vzorkem

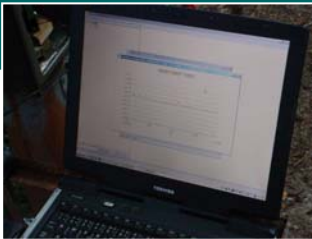

Typy odběrů vod – ve vrtu

odběr vody kalovkou
(bailer sampler)

Měření kolísání hladiny ve vrtu

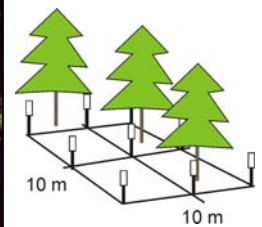
• celkové mokré srážky (bulk wet precipitation)

• celkové mokré srážky (bulk wet precipitation)

• podkorunové srážky (throughfall)

• podkorunové srážky (throughfall) – skleněné vzorkovnice na Hg

• stok po kmeni stromů

• stok po kmeni stromů
(pohled shora)

zejména v bukových porostech

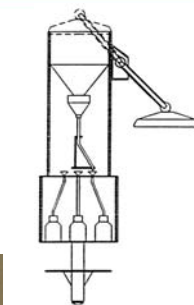
• wet only precipitation (pouze mokré srážky)

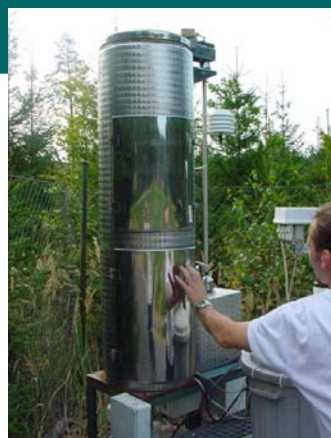
odklopná
hlavice

řídící
jednotka

odběrové
lahve

čidlo

**Pluviometr - vzorkovač
na mokré srážky**
(malé povodí Lesní potok,
Voděradské bučiny)

• měření objemu srážek za časový úsek

• odezva malého povodí na srážkovou událost
• automatické měření

• horizontální srážky (mlha)

vzorkovnice

„fog collectors“

Vzorkovač mlhy
(malé povodí Lesní potok,
Voděradské bučiny)

• půdní voda – gravitační lysimetry

• půdní voda – gravitační lysimetry

• půdní voda – sací lysimetry

rhizony (suction cups)

- vytváříme podtlak pomocí pumpy
- vakuované vzorkovnice